

■ VERVOLG VAN 2-3

een grote zwarte BMW door de wijk, op weg naar zijn werk bij een automaterialenhandel. „Als je zelf netjes bent, geven anderen je ook respect.“ Marokkaans, jong, een dikke auto, dan krijg je wel eens vragen, weet Oussama. „Of ik in de drugs zit en zo. En ik snap die vraag wel“, roept hij er verrassend aan toe. „Het is onze eigen schuld dat de mensen zo praten. Omdat die andere Marokkanen zoveel problemen veroorzaken, overvallen, drugs en zo. Wij Marokkanen weten allemaal dat het meestal in Nederland geboren Marokkanen zijn, en soms Turken.“ Zelf kwam Oussama vijf jaar geleden naar Nederland. Gestemd heeft hij niet. Maar dat mensen voor de PVV kiezen begrijpt hij best. „Mijn Marokkaanse collega stemt ook PVV. Stee is eens voor dat Nederlanders problemen in Marokko maakten. Dan zeiden de Marokkanen daar ook de Nederlanders moeten terug naar hun eigen land.“

Waarheid

Ayse (*) is Turks. De 25-jarige is kortgeleden vanuit Genoot vertrokken naar Duitsland en werkt binnen het familiebedrijf. „Als je de waarheid zegt, is dat niet racistisch“, stelt ze. „Ik sta achter Wilders omdat hij in bepaalde zaken gewoon gelijk heeft, over Marokkanen en zo. Die jatten graag fietsen, en ze vechten. Het is niet mijn volk. En het kloopt ook dat veel buitenlanders een uitkering hebben.“ Naast haar staat de Marokkaan Abdelhamid (*), 19 jaar en net afgestudeerd aan de detailhandelschool. „Een deel van de Marokkanen is inderdaad crimineel en doet niet mee met de samenleving“, zegt hij. „Ik wel, dus ik voel me niet persoonlijk beledigd wat Ayse net zei. Als Wilders zou zeggen 'minder criminele Marokkanen' dan was ik het ook met hem eens.“

Midden in de wijk ligt de frituur van Jack Cheung (44). De zaak is een soort huiskamer van Genoot. Ook hij voelt zich niet aangesproken door het anti-buitenlands sentiment van de PVV-stemmers in de wijk. „Want ik ben goed geïntegreerd. Je moet hier eerbij zijn en normaal doen. Dit is beslist geen wijk vol racisten.“ Zelf VVD-stemmer snapt ook hij de steun voor de PVV wel. „Men heeft het gevoel dat mensen van buitenaf, asielzoekers en buitenlanders, worden bevoordelacht. Als je zelf in een moeilijke situatie zit en anderen krijgen eerder een huis, dan ga je PVV stemmen.“ Daarmee raakt Cheung aan dat andere punt dat telkens opduikt: het gebrek aan betaalbare (huur)woningen. De ene na de andere wijkbewoner vertelt hoe zijn of dochter jarenlang geen huis krijgt – en dat asielzoekersgezin wel. Het leidt tot boosheid – en sympathie voor de PVV.

Bij Dina Klepper (62) uit de Karbinerstraat bijvoorbeeld. „Mijn dochter heeft drie kinderen, ze had een woning nodig, maar steeds was er een urgentiegeval. Dan weer een Marokkaanse met twee kinderen, dan weer een ander“, vertelt ze in haar kleine, overvolle woonkamer. „De dochter van mijn buurvrouw, zwanger, kreeg ook geen huis, en alleziende Marokkaanse man wel. Dan gaan mensen dus denken hè, waarom hebben Marokkanen een streepje voor?“ Ze is niet de enige die zo denkt. De 52-jarige Joyce (*), half Marokkaans en half Indonesisch, komt aan de deur een praatje maken. „Mijn dochter woont met haar baby nog steeds bij mij, ze krijgt geen huis. De instanties zeggen: ga maar bij crisisopvang Doortocht wonen, dan krijg je hulp.“

Klepper. „Wij kunnen in een ander land ook niet de hand opheffen. Vluchtelingen die vijf maanden per jaar op vakantie gaan in het land waaruit ze zijn gevlucht, ik snap het niet. Veel zogenaamde vluchtelingen zijn gewoon gold diggers die alleen willen profiteren. OK, in Ethiopië is honger, maar de mensen hebben er niets te vrezen. Nederland heeft ook arme mensen genoeg. En kids eens aan de Maas, al die Marokkaanse jongens. Geen werk, maar wel altijd de nieuwste spellen, dure merkjassen en telefoons. Dan denk je hoe kán dat?“ Dat vraagt ook gepensioneerd fietsmaker Jan Kersten (78) zich af. Niet gestemd, wel begrip voor de PVV. „Want hoe kan het dat een WW'er 800 euro of zo krijgt en een asielzoeker 1100? En hoe kunnen Turken en Marokkaanse jongens die nog nóg niet gewerkt hebben wel een auto rijden?“ Polen, die komen om te werken.“ De Marokkanen niet. Die komen voor de gemakkelijke inkomsten, ze weten precies bij welke instantie ze moeten zijn. Dat vind ik ook niet kloppen. Gastarbeiders moeten werken.“

'Voorgetrokken'

Keer op keer tekent hetzelfde gesprekspatroon zich af. Op individueel niveau hebben de inwoners van Genoot niks tegen 'buitenlanders', verklaren ze. Maar te veel van hen kosten de samenleving alleen maar geld of worden 'voorgetrokken'. En dat steekt. Bijvoorbeeld bij de 63-jarige PVV-stemmer Baer Repping. „Fijn wonen hier, en van buitenlanders heb ik persoonlijk geen last. Mijn overburen zijn Koerden, ik kan er goed mee opschieten“. Maar op zijn werk, in het magazijn van een grootbedrijf. „Voor 95 procent buitenlanders, allemaal Oostbloklers, en zij worden met alles eerder gehandeld dan wij. Bij problemen met hun kinderen bijvoorbeeld krijgen ze meteen hulp. Die kreeg ik vroeger niet met mijn kinderen. Het is hier Nederland hè, geen buitenland.“

Boven: Nöl Xhofleer (rechts) en Albert Driessen voor wijkgebouw de Witte Kerk. Rechts en beneden: straatbeelden in de Karbinerstraat. Rechtsonder: frituurhouder Jack Cheung. FOTO'S STEFAN KRAAMPANS

Het DNA van Genoot

Exacte cijfers over de wijk Genoot zijn nauwelijks beschikbaar. Vrijwel alle databanken beslaan heel Venlo-Noord, waar Genoot een onderdeel van is. Binnen die wijk zijn zeer aanzienlijke verschillen ten aanzien van (onder meer) bevolkingssamenstelling, inkomens en opleidingspeil. Grofweg kan worden gesteld dat het noordelijke deel (rond stembureau de Witte Kerk) wat minder welvarend is dan het zuidelijke deel.

Venlo-Noord telt 7466 inwoners. Meer dan de helft van de woningen is gebouwd tussen 1945 en 1970. Ook ruim de helft bestaat uit huurwoningen. Venlo-Noord telt bovengemiddeld veel 65-plussers (44%) en niet-westerse allochtonen (15%). Relatief veel inwoners hebben een uitkering, signaleert de gemeente in de brochure 'DNA van de wijk'. Ook is er sprake van een laag opleidingsniveau en veel bewoners met financiële problematieken.

Wilders, zegt iedereen, benoemt dat. Hij zegt dingen hardop die andere partijen wegmoffelen. De term die het allermeest valt deze week is 'recht voor de raap'. De PVV-voorman neemt geen blad voor de mond, en dat valt goed in Genoot. „Ze zijn heel direct hier hè, dat is echt een kenmerk van deze buurt“, zegt fabrieksarbeider Eddy Jansen (50). Gestemd heeft hij niet. Wilders? „Heel zwart-wit, geen nuances. Een boerenlul.“ Maar, zo analyseert hij diens populariteit, „hij brengt wel duidelijkheid. De mensen in Genoot zijn die film van buitenlanders en asielzoekers gewoon een beetje moe. We zijn een klein landje, het is al heel druk, waarom moeten er nog steeds mensen bij? En dan vooral mensen die eigenlijk geen hulp nodig hebben?“

Dat is een volgend punt dat opvalt in deze week in Genoot. Veel sympathie voor de PVV. Maar geen lidkies. Het volk van de Grote Blonde Leiden. Zelfs onder openlijke PVV-stemmers klinkt regelmatig kritiek op de té harde aanpak van Wilders. „Hij moet slimmer worden“, zegt bouwvakker Maurice. „Laat dat kopdoekenvrouw maar weg, concentreer je op wat er echt fout zit, criminaliteit en zo. Alléén maar hoog van de toren blazen, dat levert niks op.“ WAO'er Bjorn. „Wilders heeft goede standpunten. Maar hij brengt het verkeerd, te radicaal. Hij kan het toch niet waarmaken.“ Afgelooft stratenmaker Fred. „Dat van die rassen, discriminatie en zo, daar hou ik niet van. Wilders is soms te hard, met die kopdoekentaks bijvoorbeeld.“ De 'minder Marokkaans-uitspraak kan van Fred dan weer wel. „Maar niet alleen minder Marokkanen.“

Radicaal

Veel inwoners hebben begrip voor de PVV maar maken de gang naar de stembus niet. Het haalt toch niks uit, zegt de een. Hij wil bewust in de oppositie blijven zodat hij lekker vrijblijvend kan blijven roepen, zegt de ander.

Ook veel twijfelars: mensen die neigen naar de PVV maar die keuze toch met te radicaal vinden. Zoals Samantha Verhulst (29) met haar vriend Jeffrey van Eck (24) en haar vader Ed Verhulst (52). Jeffrey en Samantha hebben uiteindelijk links af naar de SP, Ed koos VVD. Want, zeggen ze in koor: „Wilders heeft in de meeste dingen wel gelijk maar hij gaat té ver; hij schert iedereen over één kam.“ Maar, zegt Samantha. „Ik vind ook: eerst in de zaken oplossen voordat je vrijgevig wordt naar de rest. Er moet een grens zijn aan het helpen van buitenlandse gezinnen. En echte vluchtelingen moeten geholpen maar de profiteurs, die mogen wel weg.“

Schizofreen

Het heeft bijna iets schizofreens: het vele gemopper en zelfs hart-

grondig gescheld op 'buitenlanders', maar tegelijkertijd spanningsloos samenleven van etnische groepen en soepele contacten tussen individuen van verschillende herkomst. Niemand verwoordt dat beter dan de 32-jarige Marokkaanse Hanan, werkzaam in de zorg. „Eigenlijk is het heel vreemd dat Wilders hier zoveel stemmen trekt. Want iedereen is altijd aardig tegen ons. Elke keer is de verkiezingsuitslag dus een messteek in mijn rug. Kennelijk hebben de mensen hier twee gezichten.“

Brutaliteit

Open balkonnetje van de flats in de Klokkengieterstraat roekt Rachid Elouardani (foto cover), 42-jarig logistiek medewerker en sigaretje. „Het maakt me niet uit dat ze PVV stemmen. Ze doen het omdat Wilders uit Venlo komt. En hij moet gewoon stemmen trekken, dat is politiek. Zo gaat dat in Marokko ook.“ Zijn vrouw Habiba (38), medewerster bij de HEMA: „Onderling hebben we nooit last hier, we worden geaccepteerd. Maar achteraf, achter onze rug, is het 'buitenlanders dit en buitenlanders dat'. En waarom? Als één persoon iets verkeerd doet hoef je toch niet een hele groep aan te spreken? Dat doen ze bij Nederlanders ook niet.“

Anderzijds, erkent ze eerbij, begrijpt ze wel dat de wijkbewoners PVV stemmen. „Omdat ik zelf ook veel dingen zie bijvoorbeeld de brutaliteit van Marokkaanse jongeren. Ik schaam me soms voor de problemen die ze maken. Het ligt aan de opvoeding, veel Marokkaanse ouders zijn niet betrokken. En die jongeren krijgen thuis zelf racisme mee tegen alles wat niet-Marokkaans is, tegen Joden en homo's.“

Of de stoep voor de Turkse winkel pakt de Marokkaanse Naïma Mamouni (42) haar boodschappen in een fietsmand. „Niet leuk, dat er zoveel op Wilders wordt gestemd hier. Hij is racistisch mee met de islam en wat hij wil krijgt hij toch niet voor elkaar. En de mensen vergeten dat mijn vader Nederland ook mee heeft opgebouwd.“ Maar, erkent ook zij, persoonlijk heeft ze nog nooit iets verzeeld of racistisch meegemaakt in de wijk waar ze vanaf 1988 woont. „Sinds die tijd is alles veranderd, alles is verrot. Ik kreeg geen woning, de vluchtelingen zwart wel. Die krijgen alles en werken nu wel. Die zijn dikke auto's. Dat ze die maar eens hard aanpakken!“

De namen met een (*) zijn pseudoniemen. Meerdere mensen wilden niet met hun (volledige) naam en/of foto in de krant omdat ze 'geen zin hadden in problemen'.

Reageren? sjors.vandebeek@delimburger.nl

Het klonjt echte, oude Genootenaren is volgens mij wel degelijk tegen buitenlanders.

Pierre Geurts, bestuurslid Witte Kerk

Ik weet niet of het racisme is... Ik weet niet eens of de mensen daar weten wat het woord racisme betekent.

Wethouder Ben Aldewereld

Laaggeletterden hebben behoefte aan eenvoud en overzicht, aan een simpel verpakte boodschap.

Huisarts Nanda Flos

Ze blijven hier een beetje langer in het beeld dat vroeger alles beter was.

Sef Jansen, voorzitter wijkoverleg

